

Keskonnaharidusliku õppeprogrammi kirjelduse kvaliteedi hindamine

Keskonnaharidusliku õppeprogrammi kirjelduse vastavushindamisel [kehtivatele kvaliteedikriteeriumitele](#) on dokumendipõhise välishindamise esemeks [keskkonnaharide portaali](#) sisestatud keskkonnaharidusliku õppeprogrammi kirjeldus. Kirjelduse hindamisele saatja on kinnitanud kirjelduse hindamisele saatmisel, et on kontrollinud ja veendunud saadetud õppeprogrammi/de kirjelduse/te vastavuses kehtivate kvaliteedikriteeriumitega.

Iga õppeprogrammi kirjeldust hindavad 2025 aasta sügisel kaks eksperti, et tulemus oleks erapooletu ja objektiivne. Hindamiskriteeriumid on jagatud kuueks teemaplokiks. Hindamisvormil on näha iga teemaploki osakaal tervikus:

1. ÕPPEPROGRAMMI PEALKIRI, KOKKUVÕTTEV KIRJELDUS JA ÜLDANDMED (osakaal 5%)
2. ÕPPEPROGRAMMI EESMÄRGID (osakaal 30%)
3. ÕPPEPROGRAMMI SISU ja METOODIKA (osakaal 30%)
4. ÕPPEKESKKOND (PROGRAMMI LÄBIVIIMISE KOHT) (osakaal 5%)
5. JUHENDAJA KVALIFIKATSIOON JA ÕPETAJA ROLL (osakaal 15%)
6. KOOSKÕLASTAMINE JA TAGASISIDE (osakaal 15%)

Otsus kirjelduse kvaliteedi kohta saadakse kuue ploki protsentide summana, mille vahemikud näitavad järgmist:

90-100% - programmi kirjeldus on kvaliteetne, kui hinnangulehel hindajate poolt välja toodud tähelepanekud parandatakse. Pärast seda võib kasutada kvaliteedimärgist "Läbimõeldud programm".

75-89% - programmi kirjeldust võib täiendada vahetult peale hindamist 2 nädala jooksul peale otsuse saamist kirjaga. Kui puudused on kõrvaldatud, palun teavitage sellest e-maili teel. Pärast seda võib kasutada kvaliteedimärgist "Läbimõeldud programm".

alla 75% - programmi kirjeldus ei vasta olulistest punktides kvaliteedikriteeriumitele. Õppeprogrammi kirjeldus vajab täiendamist, palun esitage hindamisele järgmisel aastal. Sellel aastal jääb kvaliteedimärgis "Läbimõeldud programm" välja andmata.

Hindamise otsuse saab vaidlustada 30 päeva jooksul selle kättesaamisest, esitades vaide EKHÜ hindamiskomisjonile. Vaidele vastatakse kahe nädala jooksul. Kui hindamiskomisjoni vastusega vaidele ei nõustuta, on võimalik esitada järgmine vaie EKHÜ juhatusele, kes moodustab siis vaidekomisjoni. Vaidele vastatakse kolme nädala jooksul. Vaide esitamisel tuleb vaide esitajal põhjendada, miks hindajate poolt antud hinnangus pole vaidealuse kvaliteedikriteeriumi hinnang vastavuses õppeprogrammi kirjelduses esitatud infoga. Vaidlustamise protsessi ajal ei tohi õppeprogrammi kirjeldust muuta.

Eesti Keskonnahariduse Ühing, oktoober 2025

ÜLDANDMED:

Õppeprogrammi pealkiri	Rannikuvaatlused (4.-6.-klass)
Programmi esitaja, asutus	Eesti Loodusmuuseum
Kontaktisiku nimi	Anete Altrov
Kontaktisiku e-mail	anete.altrov@loodusmuuseum.ee
Hindajate nimed	Annelie Ehlvest, Daisy Kärner
Kirjelduse sisestamise aeg portaalis	29.10.2025

Õppeprogrammi kirjelduse hindamise vorm (2 – info piisav, 1 – info vajab täpsustamist, 0 – info puudulik)

1. ÕPPEPROGRAMMI PEALKIRI, KOKKUVÕTTEV KIRJELDUS JA ÜLDANDMED (osakaal 5%)		
Õppeprogrammi pealkiri ja kokkuvõttev kirjeldus (kuvatakse keskkonnaharidus.ee portaalis pildi kõrval) annavad vajaliku üldinfo kõigile huvitatud osapooltele – nii õpetajale (kes asub otsustama, kas õppeprogramm on sobiv tema õpilastele) kui ka juba väljavalitud programmis osalevatele õpilastele ning nende vanematele.		
Hästi sõnastatud programmi kirjelduses on ära toodud:	Hinnang 0/1/2	Põhjendus (ainult hinnangu 1 puhul)
1.1. Programmi pealkiri on kooskõlas programmi sisuga;	2	
1.2. Õppeprogrammi kokkuvõttev kirjeldus (kuvatakse portaalis keskkonnaharidus.ee pildi kõrval) on kooskõlas programmi sisuga;	2	
1.3. Programmi sihtrühm on kirjeldatud: kooliaste (osalejate vanus), õppekeel, soovitatav grupi suurus; Programmi sihtrühmaks on üks kooliaste;	2	
1.4. Programmi ajaline kestus ja sobiv toimumise aeg on märgitud;	2	
1.5. Õppeprogrammi läbiviimise koht (keskuses, koolis, matkarajal);	2	
1.6. Loetletud on vajalik varustus (kummikud, kirjutusvahendid, võileivad vms), mida osalejad peavad ise kaasa võtma.	1	Tuleb teha pilti, seega peab olema kirjas, et kaasa võtta toimiv telefon.
Ploki skoor:	4,6%	

2. ÕPPEPROGRAMMI EESMÄRGID (osakaal 30%)		
<p>Programmi selged ja õppijakeskselt sõnastatud õpitulemused (eesmärkide hulka kuuluvad nii õpitulemused, valitud arendatavad üldpädevused kui ka seosed jätkusuutliku arenguga...) võimaldavad lugejal otsustada, kas programmi teemad ja tegevused toetavad nende saavutamist ja võimaldavad hiljem hinnata tulemuste kvaliteeti.</p>		
Hästi sõnastatud eesmärkide puhul on kirjeldatud:	Hinnang 0/1/2	Põhjendus (ainult hinnangu 1 puhul)
2.1. Loetletud on, milliste keskkonnateadlikkust suurendavate õpitulemuste (teadmised, oskused, hoiakud) saavutamist programm toetab;	2	
<p>2.2. Seosed õppekavaga:</p> <p>1) Eesmärgistatud õpitulemused on kooskõlas sihtrühma kehtiva riikliku õppekava õpitulemustega; valitud on kuni 4 toetatavat õpitulemust riiklikust õppekavast koos sealse numeratsiooniga (sõnastust muutmata ja lühendamata), mille saavutamist toetab antud programm, kasvõi osaliselt; <i>Nt Loodusõpetus, I kooliaste: 22) tarbib vastutustundlikult, väldib enda ja teiste tervise kahjustamist;</i></p> <p>2) On märgitud kuni 3 üldpädevust, mille arendamist programmi tegevused kõige enam toetavad;</p> <p>3) on märgitud läbivad teemad, mille sisu on seostatud programmi temaatikaga. Lisatud on ühe lausega, kuidas programm valitud läbivat teemat toetab;</p> <p>4) on märgitud õppeainete lõimimine, kui see kajastub programmi tegevustes.</p>	2	
2.3. Selgelt on kirja pandud programmi temaatika seosed läbiva teemaga <i>Keskkond ja jätkusuutlik areng</i> - kuidas käsitletakse seostatult looduse ja inimese suhteid (kultuuriline ja/või majanduslik vaatenurk).	2	
Ploki skoor:	30%	

3. ÕPPEPROGRAMMI SISU ja METOODIKA (osakaal 30%)		
Programmi sisu ja metoodika kirjeldus moodustab programmidokumendi põhiosa ning selle läbimõeldud kavandamine tagab kogu programmi ladusa läbiviimise ja õpitulemuste saavutamise. Kvaliteeditsükkel algab eesmärkide seadmisest ja lõpeb tulemuste hindamisega.		
Läbimõeldud programmi kirjeldusest selgub sisu ja metoodika kohta:	Hinnang 0/1/2	Põhjendus (ainult hinnangu 1 puhul)
3.1. Peamised sisuteemad toetavad õppeprogrammi eesmärkide saavutamist;	2	
3.2. Sisu on kooskõlas teadusliku maailmapildiga;	2	
3.3. Valitud metoodika on otstarbekas, sihtrühma arvestav (eakohane); tegevused on mõtestatud ja eesmärgipärased;	1	Probleemne on, et õpilased jõuavad teha vaid osa pakutud asjadest ja kasutades vastavaid vahendeid.
3.4. Kasutatakse aktiivõppemeetodeid, mis on kaasavad ja toetavad tõhusat õppimist;	2	
3.5. Kasutatavad materjalid ja vahendid on loetletud, need on kooskõlas metoodikaga ning neid on õpilaste arvu arvestades vajalikul hulgal;	2	
3.6. Ajakasutus võimaldab sihtrühmal tõhusalt õppida (õpitu kohta küsimusi küsida, ise vastuseid pakkuda - arutleda ja mõtestada);	1	Ajakasutus pingeline. Kuna tööpesadest jõuab 1 rühm teha 2 põhipunkti ja 1 lõpupunkti koos, siis oleks oluline eesmärkide vaatest, et vähemalt 1 neist punktidest oleks määrajate kasutusega ja üks teiste mõõte- ja vaatlusvahendite kasutamisega. Kuidas punktide valik toimub, ei ole väga selge. Samas tegevuste kokkuvõtete aeg võimaldab ka erinevate rühmade kogemusi vahetada ja tegevusi mõtestada.
3.7. Programmi sisu ja tegevused sisaldavad mõtestatud looduskontakti ja kujundavad positiivset suhtumist loodusesse;	2	
3.8. Programmi kokkuvõtte toetab eesmärgiks olnud õpitulemuste teadvustamist.	2	

Ploki skoor:	26,3%	
---------------------	--------------	--

4. ÕPPEKESKKOND (PROGRAMMI LÄBIVIIMISE KOHT) (osakaal 5%)		
<p>Programmi läbiviimise koht peab toetama programmi eesmärkide saavutamist. Väljasõit on põhjendatud, kui programmi eesmärkide saavutamiseks vajatakse tavapärasest koolikeskkonnast ja selle lähiümbrusest erinevat õppekeskkonda.</p>		
Läbimõeldud programmi kirjeldusest peaks õppekeskkonna kohta selguma:	Hinnang 0/1/2	Põhjendus (ainult hinnangu 1 puhul)
4.1. Õppekeskkond toetab õpitulemuste saavutamist; õppekeskkonna eripärad on märgitud (matkaraja pikkus, kitsad trepid, laudtee, hakkpuidurada, künklik maastik, soine ala vms);	2	
4.2. Õppekeskkond on turvaline; ohutuse tagamiseks on vajalikud meetmed kirjeldatud; sh millal lepitakse kokku ühised käitumisreeglid;	2	
4.3. Teave erivajadustega õpilaste võimaluste või võimaluste puudumise kohta õppeprogrammis osalemiseks on kirjas; on täpsustatud, kui erikokkulepped on vajalikud.	2	
Ploki skoor:	5%	

5. JUHENDAJA KVALIFIKATSIOON JA ÕPETAJA ROLL (osakaal 15%)
<p>Juhendajal on õppeprogrammi õnnestumises võtmeroll ja selleks vajalikke eeldusi on sageli keeruline kirjeldada. Programmi valiku üle otsustav õpetaja peaks eelnevalt teadma, kes asub programmi kirjelduses antud lubadusi ellu viima. Juhendaja kvalifikatsioon on üks vajalikke eeldusi teaduspõhise programmi läbiviimiseks. Õppeprogrammi tulemuslikkus sõltub koostööst õpetajaga. Õpetaja peab olema teadlik enda rollist nii enne programmi, programmi ajal ja peale õppeprogrammi.</p>

Läbimõeldud õppeprogrammi kirjelduses on teave juhendajate ja saatva õpetaja rolli kohta:	Hinnang 0/1/2	Põhjendus (ainult hinnangu 1 puhul)
5.1. Programmi läbiviija(d), nende hariduslik taust ja kogemused; võib linkida keskuse kodulehele;	2	
5.2. Ootused saatvale õpetajale tema rolli ja panuse osas enne õppeprogrammile tulemist, selle ajal ja peale õppeprogrammi toimumist;	2	
Ploki skoor:	15%	

6. KOOSKÕLASTAMINE JA TAGASISIDE (osakaal 15%)

Ootuste ja vajaduste täpsustamine enne programmi toetab programmi sujuvat toimumist. Õpetaja poolt programmile antud tagasiside aitab kaasa lasteaia/kooli ja keskuse koostööle ja programmide täiustamisele.

Õppeprogrammi kirjelduses on välja toodud teave programmi toimumise üksikasjade kooskõlastamise ja tagasiside andmise kohta:	Hinnang 0/1/2	Põhjendus (ainult hinnangu 1 puhul)
6.1. Enne programmile tulekut toimub kooli või lasteaia ja keskuse vaheline infovahetus, et täpsustada programmi tegevuskava jms vastavalt sihtrühma vajadustele;	2	
6.2. Kirjas on, millal ja kuidas küsitakse programmil osalenud õpetajalt tagasisidet kogu õppeprogrammi kvaliteedi kohta.	2	
Ploki skoor:	15%	
Lõpptulemus (protsentides):	95,8%	

KOKKUVÕTE: praktiline ja tegus programm koos keskkonnahoiu teemaga. Ajakasutus pingeline (kas bussigraafikus järgmist bussi ei saaks vaadata?), õpilased jõuavad pakutud iseseisvatest tööpunktidest teha kahjuks ainult kolmandiku, mis ei pruugi tagada seatud õpitulemusteni jõudmist.

OTSUS PROGRAMMI KIRJELDUSE KOHTA: programmi kirjeldus on kvaliteetne, kui hindajate poolt välja toodud tähelepanekud kirjelduses parandatakse. Pärast seda võib kasutada kvaliteedimärgist "Läbimõeldud programm". Nii jääb kvaliteetne kirjeldus viieks aastaks teistele eeskujuks.

KUUPÄEV: 26.11.2025